

Извештај о прегледу и оцени докторске дисертације
„Српска књижевност на Косову и Метохији : 1852-1941 :
библиографија књига и брошура“ мр Милорада Филића

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Кликните да бисте почели унос текста.

1. Датум и орган који је именовао комисију
2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
 1. др Александра Вранеш, ред. проф. (Филолошки факултет Универзитета у Београду)
 2. др Душан Иванић, ред. проф. (Филолошки факултет Универзитета у Београду)
 3. др Голуб Јашовић, ред. проф. (Филозофски факултет Универзитета у Приштини)
 4. Кликните да бисте почели унос текста.
 5. Кликните да бисте почели унос текста.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Кликните да бисте почели унос текста.

1. Име, име једног родитеља, презиме:
Милорад (Живко) Филић
2. Датум рођења, општина, република:
5.03.1961, Ораовица, Ораовица, Република Србија
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе:
8.05.2009, „Српска штампана књига на Косову и Метохији: 1536-1915:библиографија и историјски преглед“
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
Библиотекарство
5. Приказ научних стручних радова са оценом:
 - а) Штампарија Јована Т. Костића у Приштини / Милорад Филић. - Илустрације. - Белешке. - Литература. - У: Стремљења. - ISSN 0585-4229. - Год. 33, бр. 9/10 (1993), стр. 147-163.
 - б) О Косову : антропогеографске студије и други списи / Атанасије Урошевић ; приредили Јордан Ристић и Милорад Филић. - Приштина : Народна и универзитетска библиотека "Иво Андрић" ; Приштина=Prishtina : Институт за српску културу=Institute of Serbian culture ; Гњилане : Књижара "Свети Сава", 2001 (Београд : Стручна књига). - XVII, 478 стр. : илустр. ; 23 цм. - (Библиотека Посебна издања / [Народна и универзитетска библиотека "Иво Андрић])
 - в) Страдање Старе Србије и Македоније / [Сава Дечанац] ; приредио и поговор написао Милорад Филић. - Исток ; Лепосавић : Дом културе "Свети Сава" ; Зубин Поток : Стари Колашин, 2001 (Рашка : "Драгољуб Пауновић"). - 157 стр. : илустр. ; 21 см. - (Библиотека Незаборавници Хвосна ; књ. 3)
 - г) Српске школе и учитељи у околини Гњилана : (1851-1918) / Милорад Миња Филић. - Горње Кусце : М. Филић, 2002 (Београд : Зухра). - 171 стр. :

илустр. ; 20 cm. - (Библиотека Ново Брдо и околина)
д) Новија српска књижевност на Косову и Метохији почела је знатно раније /
Милорад Филић. - Белешка о аутору. - Напомене и библиографске референце уз
текст. - У: Литерарни отисак. - ISSN 1451-0499. - Год. 9, бр. 9 (2010), стр. 163-170.

Извод из библиографије радова кандидата Милорада Филића потврђује његову константну усмереност на истраживање образовања и културе у регији садашњег Косова. Поједини радови документовано указују на нове међашње датуме у проучавању историје књижевности.

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

„Српска књижевност на Косову и Метохији : 1852-1941 :

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Мр Милорад Филић је, након што је одбранио магистарски рад, пријавио тему докторске дисертације *Српска књижевност на Косову и Метохији : 1852-1941 : библиографија књига и брошура* желећи да студијом и библиографијом обухвати књижевна дела везана за територију Косова и Метохије по завичајном принципу.

Докторска теза, обима 452 стране, састоји се из две целине: студије и анотиране библиографије. Студија садржи синтетички преглед развоја новије српске књижевности на Косову и Метохији, уз утврђивање и образлагање године која је гранична за почетак новије српске књижевности на овом простору. По мишљењу кандидата мр Милорада Филића, у питању је 1852. година, а не како су до сада мислили Владимир Бован (1871), Милован Богавац (1864) и Сунчица Денић (1868). Кандидат је проверу својих теза већ доживео објавивши из ове области рад у часопису „Литерарни отисак“ (бр. 9, Гњилане, 2010, стр. 163-170). Уводна студија садржи преглед српских штампарија, издавача, заслужних културних посленика у покретању важних културних активности, оснивање и рад српских библиотека, читаоница, књижара, рад школа. Поједини аутори по први пут се препознају као писци Косова и Метохије, односно неки од њих као књижевни аутори нису ни били забележени (Никола Муслин-Гомирац, учитељ и национални радник; Милош С. Милојевић; Георг Јохан Хан, Леонтије Нинковић, Зафир Поповић).

Нарочиту пажњу мр Милорад Филић посвећује истраживању грађе о српским штампаријама на Косову: Вилајетској штампарији у Призрену, 1877-1888; Првој српској штампарији у Приштини 1911; штампаријама и књиговезницама у међуратном периоду: „Дукађин“ у Приштини, Призрену и Пећи; „Косово“ Јована Т. Костића у Приштини; „Нови свет“ у Косовској Митровици; Штампарији „Српско Косово“ у Косовској Митровици; Штампарији Влад. Ц. Галића у Приштини; „Слога“ у Приштини; „Победа“ и „Ибар“ у Косовској Митровици. Да би спознају о друштвено-политичким приликама и културно-просветним активностима учинио што потпунијом истражио је и улогу српских добротвора, појаву српских школа и првих учитеља на Косову, оснивање Српске богословије 1871; зачетке првих српских књижара и начине како су уџбеници стизали на Косово.

Библиографијом су истражене и сагледане све штампане књиге и брошуре по следећим критеријумима: ако су штампане или објављене на поменутој територији; ако су аутори (па и приређивачи, преводиоци, издавачи...) пореклом са те територије (Манојло Ђорђевић Призренац, Зарија Р. Поповић, Никодим Савић, Петар Костић, Сава Дечанац, Димитрије Фртунић, Младен Дебељковић...), или су део свог живота на њој провели и у том периоду објављивали (Гедеон Јуришић, Серафим Ристић, Милош С. Милојевић, Иван С. Јастребов...); ако је предмет књиге, без обзира где је објављена, поменута територија (публикована дела о животу и раду познатих људи са ових простора, путописи, сећања, успомене), репринт издања књига и брошура штампаних после 1941. године, а дела су настала у времену од 1852-1941; дела из старе српске књижевности на Косову и Метохији публикована у наведеном временском интервалу, народне песме о Косову, Косовском боју.

Библиографијом је обухваћено седамдесет наслова неприсутних у досадашњим студијама о српској књижевности на Косову и Метохији, нити у библиографијама, од којих се овде наводи само двадесетак:

1. *Дечански првенац*, Гедеона (Јосифа) Јуришића, Нови Сад, 1852.
2. *Живот и рад Вићентија Димитријевића учитеља српског*, Јована М. Поповића, Ниш, 1892.

3. *Кроз гробље*: опажање и белешке приликом путовања кроз српску земљу под турском 1892. од П. Балканског (Михајла Ристића), Београд, 1894.
4. *Биографија Ђорђа С. Камперелића* бившег наставника Призренске Богословије..., Ниш, 1898.
5. *На Косову са Шаре по Косову на Звечан*, из путописних....Ив.Иванића, 1903.
6. *Песма преминулог борца славног Шчербина*....Марка Ракина, 1903.
7. *Путне белешке по Старој Србији 1871-98*. од Тодора Станковића, 1910.
8. *Лазарево васкрсење*: четири главе једне просте историје која зачудо завршава пјесмом (о учитељу и ратнику) Лазару Кујунџићу из Ораховца) од Ива Војновића, 1913. (2. изд. 1914.)
9. *Словенска душа. Моравка Ђевојка и Свети Ђорђе*, Арсенија Здравковића, Солун, 1917.
10. *Осака*: збирка песама 1. део (Данило Стевановић Васин, К. Митровица, 1921. (2. део, 1922).
11. *Кроз славно Косово*, Панта Ј. Радосављевић, Нови Сад, 1923.
12. *Крвави сонети*, Батрић Марјановић, Пећ, 1926.
13. *Песме и приче*, Светислава М. Максимовића публиковани у Приштини
 - *Ветар над градом*, 1932.
 - *Усамљени бор*, 1932.
 - *Ужаси страсти*, 1933.
14. *Од предања до истине*, репортаже (Јован Палавестра, 1933.)
15. *Цртице из живота и рада*, Коста Пећанац, Београд 1933.
16. *На путу*, песме Ананија Вујошевића, Пећ, 1935.
17. *Нове песме за гусле*, Драгољуба Н. Паповића, Приштина, 1936.
18. *Англомерат*, Данила Лабовића, Пећ, 1938.
19. *Нове песме*, ...Милоша Дукића, Косовска Митровица, 1939.
20. *Из мојих успомена о Милану Ракићу*, Стојан З., Скопље, 1939.
21. *Моје наде моји идеали*, песме Милана Миловића, Пећ, 1939.
22. *Сећање на ђачки живот у Призренској богословији*..., Мирка Јовановића, Скопље, 1940.
23. *Песме*, први покушаји, Петра Д. Поповића, Време

Библиографија је опремљена потребним регистрима имена аутора, преводилаца, приређивача, штампарија, издавача, наслова књига, година издавања, неопходним за брже сналажење.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Кликните да бисте почели унос текста.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији
уз напомену: Кликните да бисте почели унос текста.

Навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Кликните да бисте почели унос текста.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Тема је значајна како због потврђивања националног и културног идентитета Срба на овим просторима, тако због употпуњавања српске ретроспективне библиографије сазнањима о седамдесет публикација које истраживачима до сада нису биле познате.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА НАПОМЕНА: Навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Кликните да бисте почели унос текста.	
X	ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже: Комисија је мишљења да је кандидат мр Милорад Филић у потпуности одговорио на изабрану тему својих истраживања, те предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета да своје позитивно мишљење о докторској тези <i>Српска књижевност на Косову и Метохији : 1852-1941 :</i>	

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.